

Kiek'n Gors - Editie Leemstreek

donderdag 13 juni tot zondag 16 juni 2024
Akkervogels zoeken in de Leemstreek

Naam deelnemer:

Deelnemers Kiek'n Gors 2024

		Do avondmaal	Do nacht	Vrij ontbijt	Vrij ochtend	Vrij lunch	Vrij namiddag	Vrij avondmaal	Vrij nacht	Zat ontbijt	Zat voormiddag	Zat lunch	Zat namiddag	Zat avondmaal	Zat nacht	Zon ontbijt	Zon voormiddag	Zon Lunch
Totaal aantal		9	8	10	13	12	14	15	12	14	18	17	18	13	9	11	14	12
auto					10		11				14		14				10	
geen auto					3		3				4		4				4	
Johannes Jansen	Expert GG, INBO, masteller	V	T	1	A	1	A	V	T	1	A	1	A	V	T	1		
Bart Bamps	Mas-teller vrijwilliger											1	A	C	S	1	A	
Renaat Polfliet	Expert GG, Vzw Veldwerk	C	S	1	O	1	O	C	S	1	O	1	O	C	S	1	O	1
Tim Verhaegen	ANB gebiedscoördinator				A	1	A	VC			A	1	A	VC			A	1
Simon Desmet	Mas-teller INBO	C	T	1	O	1	O	V	T	1	O	1	O	V	T	1	O	1
Nicolas Van Overmeeren	Expert WGG, mas-teller				A	1	A	C			A	1	A	C			A	1
Pol Uytterhoeven	Vogelexpert	C		1	A	1	A	VC		1	A	1	A	VC		1	A	1
Joachim Pintens	Mas-teller INBO							C	S	1	A	1	A	C	S	1	A	1
Koen Debecker	Mas-teller vrijwilliger			1	A	1	A	C								1	A	1
Dieter Coelembier	ANB gebiedscoördinator						A	V	S	1	A	1	A	V				
Linde Clauw	Vogelexpert	C	S	1	A	1	A	C	S	1	A	1	A	C	S	1	A	1
Ben Vandeweyer	Vogelexpert										A		A					
Remar Erens	Expert WGG	V	S	1	A	1	A	V	S	1	A	1	A	V	S	1	A	1
Laurent Vandenbergh	Mas-teller INBO																A	1
Dries Moeyaert	Vzw Veldwerk							V	S	1	O	1	O	T	S	1	O	1
Freek Verdonckt	Vzw Veldwerk	C	S	1	A	1	A	V	S	1	A	1	A	C	S	1	A	1
Mattias Bollen	WVI-biodiversiteitsmedewerker								T	1	A	1	A					
Lonneke Hendriksen	Mas-teller INBO	VC	T	1	A	1	A	VC	T	1	A	1	A	VC				
Niels Luyten	Vogelexpert	VC	S	1	A	1	A	VC	S	1	A	1						
Lily Gora	ANB				A		A				A		A				A	
Isabeau Vanbuel	Vogelexpert									1	A	1	A					

Kiek'n Gors zoekweekends

De **Grauwe Gors** is één van de doelsoorten binnen het SBP akkervogels. Als sinds 2016 wordt door Werkgroep Grauwe tijdens het **vrijwilligersweekend Kiek'n Gors** een gebiedsdekkende 'scan' van de soort georganiseerd in de Leemstreek. Sinds 2022 wordt het weekend georganiseerd i.s.m. Vzw Veldwerk. Tijdens en na het veldwerk willen we de netwerking onder vrijwilligers van akkervogelwerkgroepen uit Vlaanderen en Nederland stimuleren via een aangename weekendformule en een divers deelnemersveld van ervaren en minder ervaren vogelkijkers.

Sinds 2023 wordt ook een editie '**Kiek'n Gors**' **Westhoek** georganiseerd. De soort is er aan een voorzichtige herkolonisatie bezig na bijna 20 jaar afwezigheid. Om de territoria Grauwe gors in een vroeg stadium van installatie te spotten wordt dit weekend eind mei georganiseerd. Zo kan de mogelijke pionierssituatie van een herinstallatie in de regio beter en vooral tijdig te begrijpen. Zowel in 2023 als in 2024 werden enkele territoria ontdekt tijdens het zoekweekend.

'**Kiek'n Gors**' **Leemstreek** gaat door tijdens de broedpiek van Grauwe gors in de eerste helft van juni. In de Leemstreek komen nog zo'n 50 paren Grauwe gors tot broeden. Vzw Veldwerk inventariseert in samenwerking met Werkgroep Grauwe gors alle territoria in het volledige gebied. Vanuit de terrein- en soortenkennis wordt advies gegeven tot eventuele nestbescherming in samenwerking met de gebiedscoördinator van ANB.

De **organisatie** van de Kiek'n Gors-zoekweekends is in handen van Vzw Veldwerk in samenwerking met ANB en Werkgroep Grauwe Gors. Omdat de activiteit ook past binnen de SBP-werking (akkervogels en Grauwe kiekendief) ondersteunt ANB de activiteit financieel en wordt er samengewerkt met de gebiedscoördinator.

Grauwe gors in de Leemstreek

Territoria 2023

Wintervoederplaatsen '23-'24

Reeds vastgestelde Territoria 2024

Planning

	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
6u00		Ontbijt	Ontbijt	Ontbijt
Vanaf 6u30		Veldwerk ochtend	Veldwerk ochtend	Veldwerk ochtend
12u30		Lunch in het veld	Lunch in het veld	Uur af te spreken: Middagmaal in Klein Vossen
13u30		Veldwerk Namiddag	Veldwerk Namiddag	
17u	Vanaf 17u: Aankomst in Klein Vossen	Aankomst in Klein Vossen	Aankomst in Klein Vossen	
18u30	Avondmaal in Klein Vossen	Avondmaal in Klein Vossen	Avondmaal in Klein Vossen	

Methodiek

A. Zoekclusters en telpunten

- Deelnemers krijgen een zoekcluster toegewezen met **telpunten Grauwe gors**.
- Afhankelijk van de beschikbare tijd worden ook **telpunten Kiekendief** verdeeld.

B. Punttellingen Grauwe gors

- **Duur:** 10 minuten
- **Wat:** alle akkervogels tellen op vastgelegd telpunt
- **Doel:**
 - Simultaan zoeken naar zingende mannetjes Grauwe gors
 - Opstellen tijdreeks over de jaren heen voor opvolging evolutie akkervogels

C. Telpunten Kiekendief

- Afhankelijk van de beschikbare tijd.
- **Duur:** 30 minuten
- **Wat:** Op uitkijkpunt speuren naar broedverdachte kiekendieven.

D. Micro-monitoring

- Afhankelijk van expertise team, ontdekte nestlocaties en beschikbare tijd.
- **Duur:** 30 minuten tot 2uur
- **Wat:** Uitvoeren fourageerprotocol bij Grauwe gors, Veldleeuwerik (eventueel Geelgors)

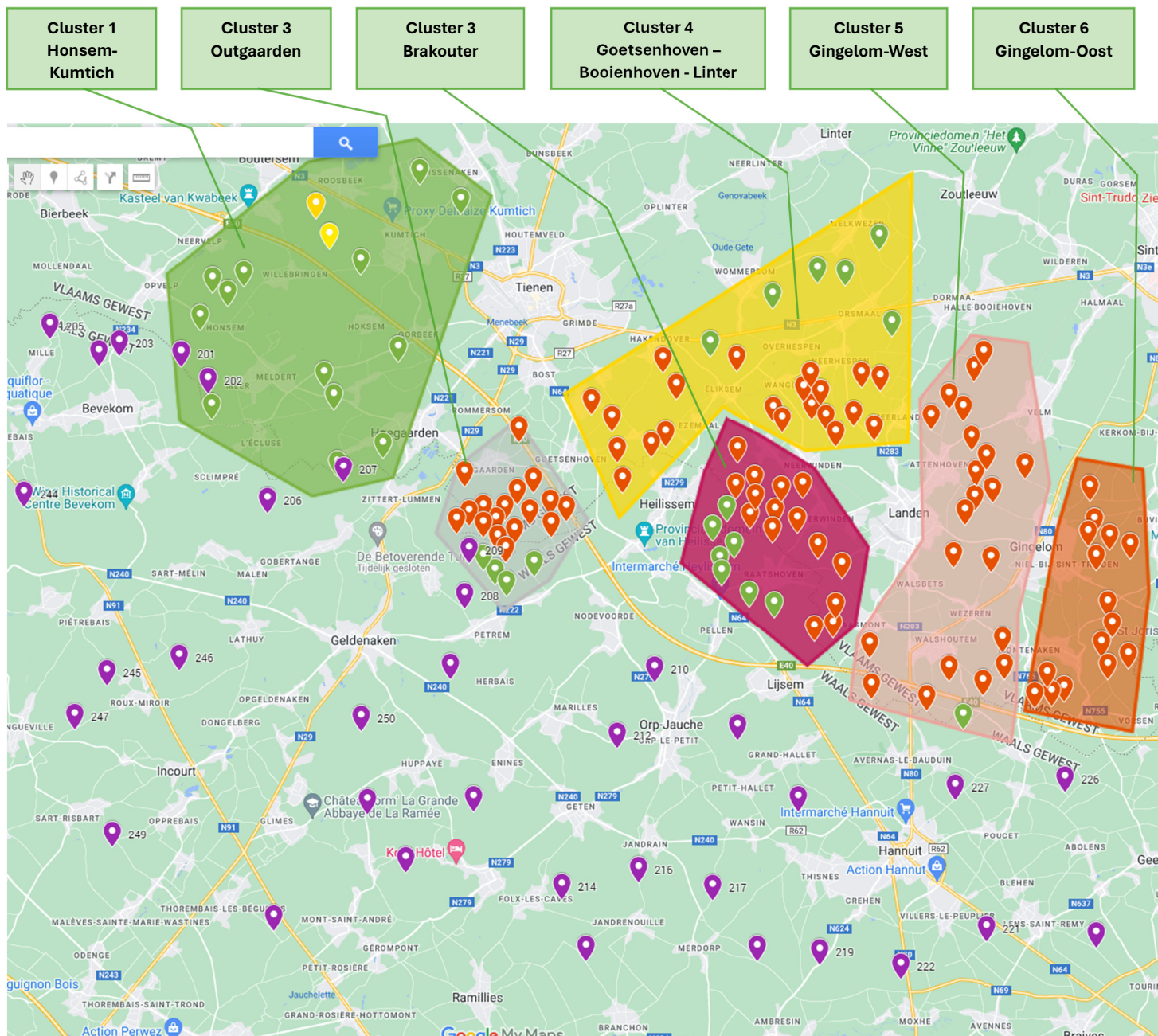
E. Verzamelen data

- **Wat:** Na het weekend alle data doorsturen
- **Doel:** Centraal alle gegevens verzamelen voor vlote dataverwerking.

A. Zoekclusters en telpunten

Zoekclusters

- **Zoekclusters** worden in een Google Maps – kaart gedeeld in de Whatsapp-groep.
- Elk team van 2 à 3 personen krijgt cluster toegewezen met 15 à 20-tal punten, telkens ongeveer 1 dag veldwerk📍
- Elk team krijgt een **afdruk mee van de cluster** met genummerde punten. Streep hierop de punten aan die je bezocht zodat we weten welke punten geteld zijn geraakt.
 - **Oranje punten:** prioritaire telpunten Grauwe gors
 - **Groene punten:** additionele punten Grauwe gors
 - **Paarse punten:** Telpunten Kiekendief met goede uitkijk en potentieel om kiekendieven te spotten.

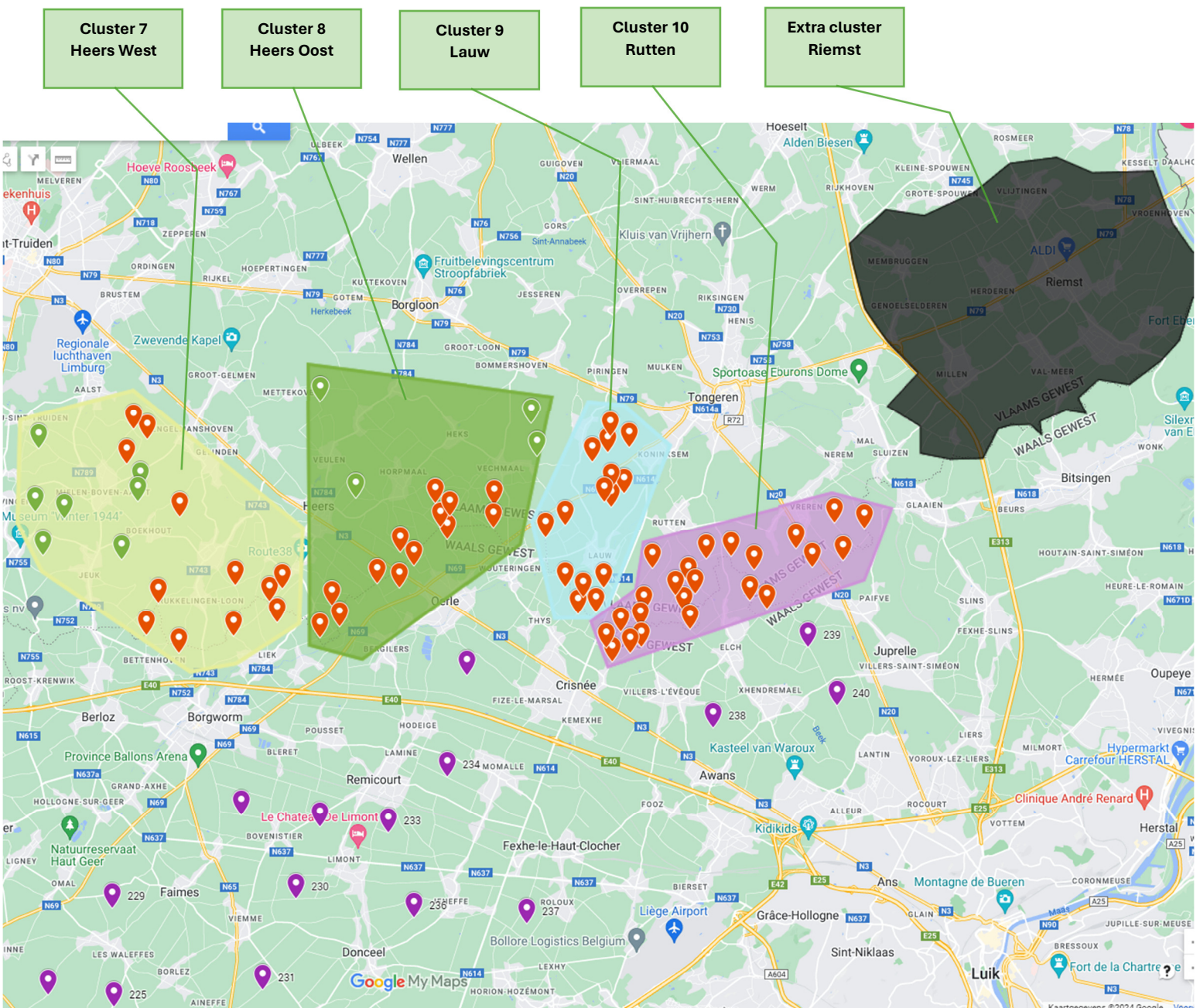

Navigeren naar telpunten

- Als je de kaart opent op je smartphone, kan je een punt selecteren en met routeplanner je laten leiden?
- Ga naar de app 'Google maps' – klik op 'opgeslagen' – klik de kaart aan – kies routeplanner

- Wees voorzichtig op onverharde wegen? Leg desnoods de laatste meters te voet af?
- Parkeer de wagen zodat het landbouwverkeer door kan?
- Rij steeds met matige snelheid, wees hoffelijk naar trage weggebruikers en landbouwers?
- **Leg bij vragen van derden vriendelijk uit waar je mee bezig bent.**

B. Punttellingen

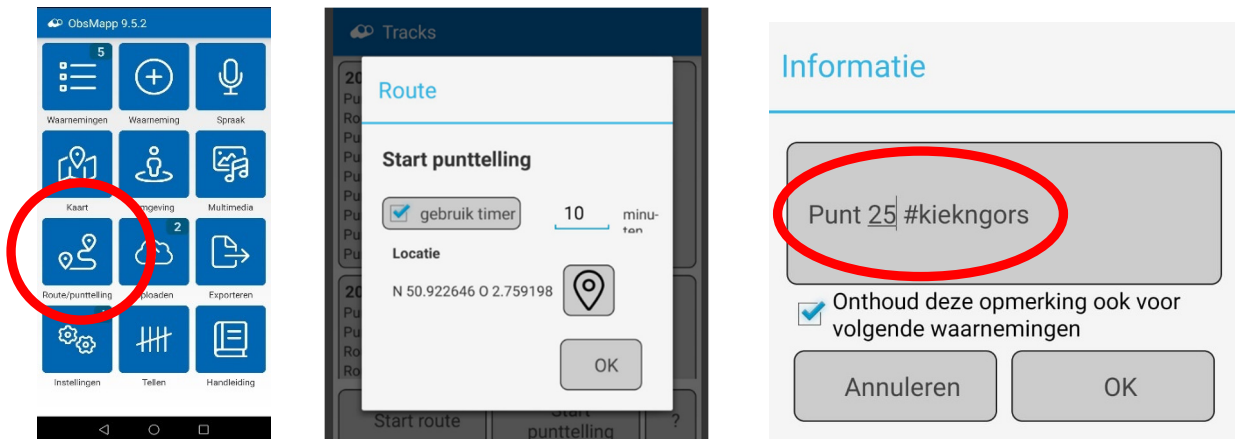
Duur: Een punttelling duurt telkens **10 minuten**.

Doel: Omdat je gedurende een bepaalde tijdspanne **alle vogelsoorten** ingeeft die je vaststelt, geeft de telling informatie over de soorten die wel, maar die ook niét gezien worden. Ook de **afstanden** tussen jouw punt en de waargenomen vogel zijn relevant, het leert waarnemingen.be iets over de detectieafstand van soorten. Het jaarlijks herhalen van dezelfde methode zal ons een interessante tijdsreeks opleveren.

Werkwijze:

Stap 1: Ga naar het afgesproken punt

Stap 2: De **rapporteur** opent de app ObsMapp en kiest 'Route/punttelling'

Stap 4: Kies 'start punttelling'. De app maakt een locatiefix. Vink 'gebruik timer' aan en stel in op **10 minuten**. Klik op 'OK', de rode bol rechtst bovenaan knippert van zodra de telling start.

Stap 5: Vermeld bij 'toelichting' :

- Het **nummer van het telpunt** vb. 25
- De **hashtag: #kiekngors**
- Vink aan om deze opmerking te onthouden.
- **Wijzig het nummer bij elke nieuwe punttelling!**

Stap 6: Voer vanaf nu

- **Elke soort** in die je vaststelt.
- Noteer waar mogelijk **gedrag**. Tracht telkens de **hoogste broedcode** te vermelden.
- Noteer indien mogelijk geslacht en leeftijd.
- Rest van de info is niet nodig.
- **Lokaliseer** elke waarneming via de pin naast de knipperende rode bol.

Stap 6: Na 10 minuten gaat een alarm

- Voer je laatste waarnemingen in.
- Klik op 'terug' - tabblad 'punttellingen' - kiest '**Stop punttelling**'.
- Vink aan - alle vogels genoteerd - alle soorten en individuen genoteerd.

C. Telpunten Kiekendieven

- **Duur:** Op een telpunt Kiekendief blijf je **30 minuten**.
- **Doel:** De punten zijn gekozen op een uitkijkpunt over een groot gebied, dat kansrijk is om kiekendieven te spotten. Doel is om broedverdachte kiekendieven op te merken.
- **Werkwijze:**
 - Ga naar het aangeduide punt.
 - Speur de streek 30 minuten af en focus op kiekendieven.
 - Bij waarneming van een kiekendief verplaats je je eventueel met de auto om het individu te volgen.

Waarnemingen Kiekendieven

- Voer je waarneming in op waarnemingen.be. Plaats eventueel onder embargo.
- Gevoelige waarnemingen zoals balts of nestplaatsen worden **niét** opgeslagen in de punttelling maar worden met puntlocatie geregistreerd via tijdelijke Whatsapp-groep.

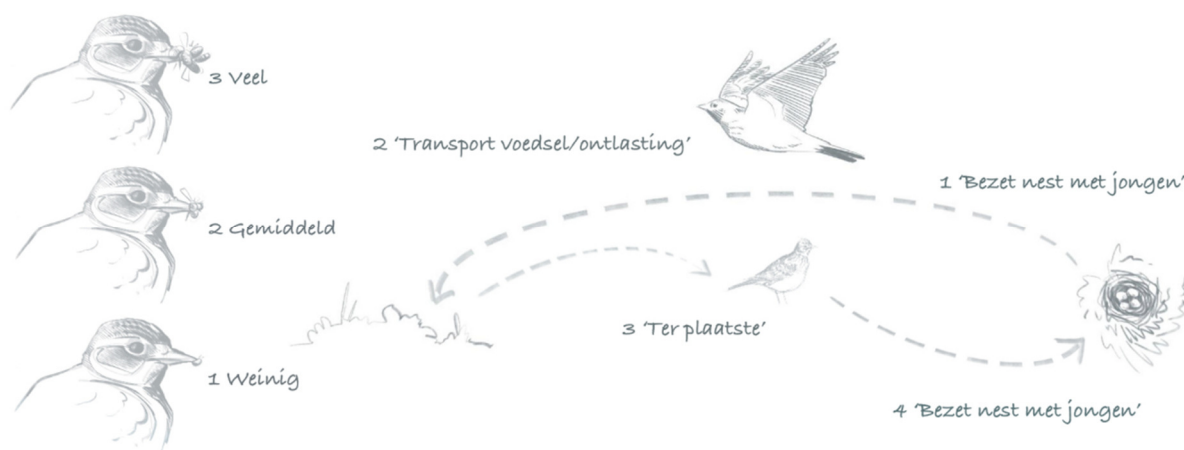
Waarnemingen Grauwe gors

- **Zangposten**
 - Ingeven in waarnemingen.be.
 - Noteer in opmerkingenveld **de teelt** (of teelten indien op perceelsgrens) waar de vogel zingt.
 - Zangposten in '**delicate**' teelten zoals erwten plaats je op de Whatsapp groep. Er kan haast bij gemoeid zijn om de landbouwer te contacteren wanneer er zich een nest in de teelt bevindt.
- **Nestindicerend gedrag**
 - Voedselvlucht, vogel met nestmateriaal e.a. nestindicerend gedrag
 - **niét ingegeven** in waarnemingen.be
 - deel de puntlocatie op de **Whatsapp-groep** gooien met een locatiepin.
 - Indien mogelijk kan je een **protocol 'fourageervluchten'** uitvoeren.
- **Dubbeltellingen**
 - voeg in het opmerkingenveld toe dat dit over een dubbeltelling gaat.
 - Indien je niet zeker bent, vermeld je dat ook.

D. Micro-monitoring

Foerageerprotocol

- Observatie **minimum 30 minuten of 10 voedselvluchten, maximum twee uur.**
- **Focus** telkens terug op het nest nadat je de locatie hebt ingegeven waar de vogel is geland om eten te verzamelen.
- Alle waarnemingen onder **embargo**.

Punttelling Obsmapp / Iobs

- Punttelling starten in Obs Mapp / Iobs.
- Soort (Veldleeuwerik, Grauwe gors) en hashtags **#protocol #veldwerk #INBO** in opmerkingen vastpinnen (geen puntkommata tussen de hashtags).
- Zet je eerste waarneming op het nest met beschrijving **'bezet nest met jongen'** bij opmerking: start **#protocol #veldwerk #INBO; gewas of vegetatie waarin ze broeden; aantal waarnemers;**
- Vervolgwaarnemingen: elke plaats waar vogel landt om voedsel te verzamelen is nieuwe waarneming **'transport voedsel/ontlasting'**, elke andere (tussen)stop is nieuwe waarneming **'rustend', 'poetsend', 'foeragerend' etc...** Bij elke aankomst op het nest met voedsel: nieuwe waarneming op nestlocatie **'bezet nest met jongen'**. Bij opmerkingen: **#protocol #veldwerk #INBO; type habitat/gewas gevolgd door ; (puntkomma) inschatting van hoeveelheid voedsel (0, 1, 2 of 3 of niet gezien), gevolgd door ; (punt komma).**
- Geef een code voor de hoeveelheid voedsel die wordt aangebracht: **1 (weinig), 2 (gemiddeld), 3 (veel)**. Vb: **#protocol; #veldwerk; #INBO; 1;** zie illustratie.
- Eindig protocol met laatste waarneming op nest **'bezet nest met jongen'** en zet bij die waarneming achter hashtags ; **einde protocol;**

E. Verzamelen data

Debriefing

Elke avond wordt een **debriefing** van de tellingen gehouden, waarbij...

- de afgewerkte telpunten doorgegeven worden.
- de zangposten Grauwe gors geëvalueerd worden.
- de waarnemingen van kiekendieven geëvalueerd worden.

Verzamelen van de data

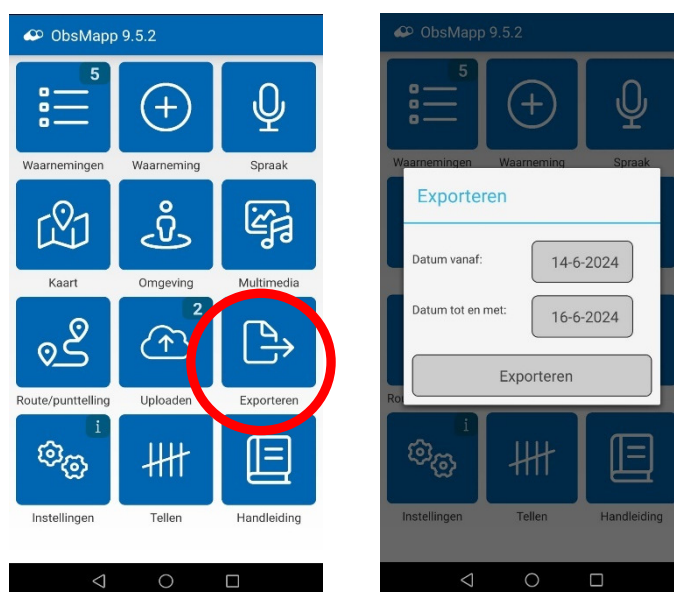
Alle punttellingen staan geregistreerd op waarnemingen.be. We vragen om **per rapporteur een** via de portaalsite naar een *.xlsx bestand uit te voeren en door te mailen naar de organisatie.

Via de app Obsmapp

Stap 1: Load je waarneming op van de app naar de portaalsite.

Stap 2: Klik op 'exporteren' en kies '14 tot 16 juni 2024' en 'XLSX'.

Stap 3: Kies voor mailen naar johannes.jansen@inbo.be.

Via de website waarnemingen.be

Stap 1: Load je waarneming op van de app naar de portaalsite.

Stap 2: Klik op 'mijn waarnemingen' en filter op 14 tot 16 juni 2024.

Stap 3: Kies onderaan voor 'Export' – 'XLSX' – 'Download'

Stap 4: Mail door naar johannes.jansen@inbo.be.

Toegewezen clusters

De clusters bovenaan willen we eerst afwerken. Hieronder kun je tijdens de briefing overzichtelijk aanduiden welke clusters je toegewezen krijgt en welke clusters al deels of volledig afgewerkt zijn.

Cluster	Aantal punten	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
Cluster 10. Rutten	23			
Cluster 9. Lauw	15			
Cluster 5. Gingelom-West	21+1			
Cluster 3 Brakouter	15+7			
Cluster 2 Outgaarden	17+4			
Cluster Gingelom	15			
Cluster 4 Goetsenhoven – Booienhoven - Linter	21+6			
Cluster 1 Honsem- Kumtich	0+15			
Cluster 7 Heers West	12+7			
Cluster 8 Heers Oost	13+4			
Cluster Extra Riemst	0			
Punten Kiekendief	50			

Afbeeldingen: Vzw Veldwerk, Freek Verdonck (p.1-9), Nicolas Van Overmeeren (p.2, 10)

Fourageerprotocol: INBO, Vzw Veldwerk

Telpunten: Werkgroep Grauwe Gors, Vzw Veldwerk